

POTEHU

SANOMAT 2018

järviluonto ja matkailu

vuottausraportti

*toimintakertomus 2017 &
toimintasuunnitelma 2018*

Poikkipuoliaisien, Tervalammen ja Huhmarjärven Vesiensuojeluyhdistys r.y. tiedottaa
potehu - puhtaampien vesien puolesta

Luontomatkailu käsittää laajan kirjon erilaista toimintaa. Lehtemme tässä numerossa tarjoamme siitä kaupallisen luontomatkailun esimerkkejä. Monia muitakin mahdollisuuksia tällaiseen toimintaan on olemassa, voimakkaasti kasvanut Lapin matkailu on näyttänyt tässä mallia. PoTeHu-vesistöjen alueella puitteet ovat hyvät: se sijaitsee Nuuksion kansallispuiston välittömässä läheisyydessä, jokamiehen oikeudet tarjoavat esteettömän pääsyn hienoihin maisemiin ja pääkaupunkiseudulta ei ole tänne pitkä matka.

Toinen puoli asiasta on omaehtoinen luontomatkailu. Jokainen voi harrastaa sitä perheen ja ystävien kanssa. Lapsille ja nuorille luonnossa oleskelu ja retkeily tarjoavat elämyksiä ja oppimista. Luonnossa liikkeessä tulee automaattisesti harrastettua ympäristöoppia, ja ymmärrys luonnon ihmeistä kasvaa ihan itsestään.

Vesistöillä on luontomatkailussa tärkeä rooli. Ne tarjoavat maisemia, jotka viehättävät ihmistä luonnostaan. Melonta, kalastus ja uiminen ovat kesällä hyviä virkistymuotoja. Purjehdus, surffilautailu ja suppailu ovat muita vaihtoehtoja viitseliäille harrastajille. Lintuharrastajat haluavat nähdä sekä vesilintuja että niitä, jotka viihtyvät rannan läheisyydessä. Syksyn metsästäjät ovat vielä oma ryhmänsä. Monen retkeilijän suunnitelmaan kuuluu evästauko rannalla tai saunominen ja uinti retken jälkeen.

Kaiken retkeilyn ja matkailun yhteydessä on veden laadulla tärkeä merkitys. Kukaan ei ole innostunut vesistä, joissa on paksua, epämääräistä levämassaa. Vain hyvälaatuisella vedellä on positiivinen vaikutus virkistyskäytössä. Meidän on saatava järvien vedet hyvälaatuisiksi lähitulevaisuudessa. Me haluamme elinympäristömme takaisin niinkin hyvään tilaan kuin iäkkäät ihmiset muistavat sen vielä 1900-luvun puolivälissä. Kollektiivinen valppautemme pääsi herpaantumaan ja vesien tila huonontui. Mutta tämä ei ole luonnon laki: on meistä ihmisistä kiinni korjata tilanne. Meidän pitää vaatia sitä ja meidän kaikkien pitää tehdä töitä sen puolesta!

Pete Pihko
PoTeHu ry
puheenjohtaja

POTEHU-SANOMAT 2018

Toimituskunta: PoTeHu:n johtokunta; puheenjohtaja Pete Pihko, varapuheenjohtaja Matti Kruus, rahastonhoitaja Jorma Luhtasela, sihteeri Ritva Sallmén, Ari Kökko, Pekka Korhonen, Carita Sommar, Auvo Suomalainen

Päätoimittaja: Pete Pihko, tel. 050 557 1157

Toimitussihteerit: Jenna Mäki-Petäys
(jenna.makipetays@gmail.com)

Painotalo: Jyväskylän Siirtopaino Oy

kutsu!

PoTeHu ry:n vuosikokous 2018 pidetään Sampolassa,
Tervalammentie 418, Tervalampi
lauantaina 19. toukokuuta 2018 klo 15:00

Esityslistalla sääntömääräiset vuosikokousasiat.
Tervetuloa kokoukseen vaikuttamaan!

puhtaampien vesien puolesta

PoTeHu ry:n johtokunta

Johtokunnan järjestäytymiskokous heti vuosikokouksen jälkeen

puhtaampien vesien puolesta - liity mukaan!!

PoTeHu r.y.

Länsi-Uudenmaan Säästöpankki FI66 4006 0010 2015 11, merkki "uusi jäsen"

y-tunnus 1729381-5

Jäsenmaksu kaudelle 2018 on 25,- euroa

+ kannatusjäsenmaksu itse valitsemallasi summalla haluttaessasi

Maksettuasi jäsenmaksun, leikkaa jäsentietosi irti ja palauta:

Ritva Sallmén, Kotoniementie 70, 03250 Ojakkala

liityn jäseneksi!

Nimi:

Osoite:

Sähköposti:

Puhelinno:

vedenlaadun tila 2017

Vuosina 2015 ja 2016 PoTeHu Sanomissa kirjoitimme, miten vesistömme ongelmat riippuvat ravinteiden määrästä ja miksi kokonaisfosfori on vesistömme tärkein ravinteiden mittari. Fosfori on järvissämme perustuotantoa rajoittava minimitekijä. Tässä esitämme päivityksen vuoden 2017 vedenlaadun mittauksista: selostus sekä pientä pohdintaa, mitä tulokset kertovat.

1. potehu-järvissä suoritettavien mittausten nykysuunnitelma

Vihdin kunta teki vuonna 2015 suunnitelman, jonka mukaan kolmesta PoTeHu-järvestämme tehdään vedenlaadun mittaukset joka toinen vuosi kaksi kertaa vuodessa: kerran talvikaudella ja kerran kesäkaudella. Mittaukset suoritetaan parittomina vuosina, eli vuosi 2017 oli mittausvuosi. Mittauksen suorittajina ovat kaksi kertaa kolmesta ELY ja joka kolmas kerta LUVY. Olemme pyytäneet, että mittaukset tehtäisiin samana päivänä ja Enäjärven mittaukset samoin, jotta kaikki tulokset olisivat paremmin vertailukelpoisia. Tämä pyyntö on noteerattu, mutta on myös todettu että käytännössä neljää järveä ei kyetä mittaamaan samana päivänä. Vuoden 2017 PoTeHu-järvien mittauspäivät olivat 17.2.2017 ja 4.9.2017.

2. suoritettut mittaukset ja analyysit

Tämä artikkeli keskittyy arvioimaan avovesikauden kokonaisfosforin mittauksia. Mukaan on otettu Enäjärvi sekä PoTeHu-järvet. Alla olevassa kuvassa on mittaus-tulokset 1 m:n syvyydestä. Kuvaajassa on vertailun vuoksi viimeisen kymmenen vuoden keskiarvot. Keskiarvoja varten on vanhemmat mittaus-tulokset haettu LUVY:n nettisivuilta www.vesientila.fi. Enäjärvellä tehtiin mittaus päivää myöhemmin, 5.9.2017 kuin PoTeHu-järvissä. Enäjärvessä tehtiin sen lisäksi yksi mittaus 27.6.2017, mikä myös on näytetty kuvassa (merkitty nuolella).

3. tulosten tarkastelua

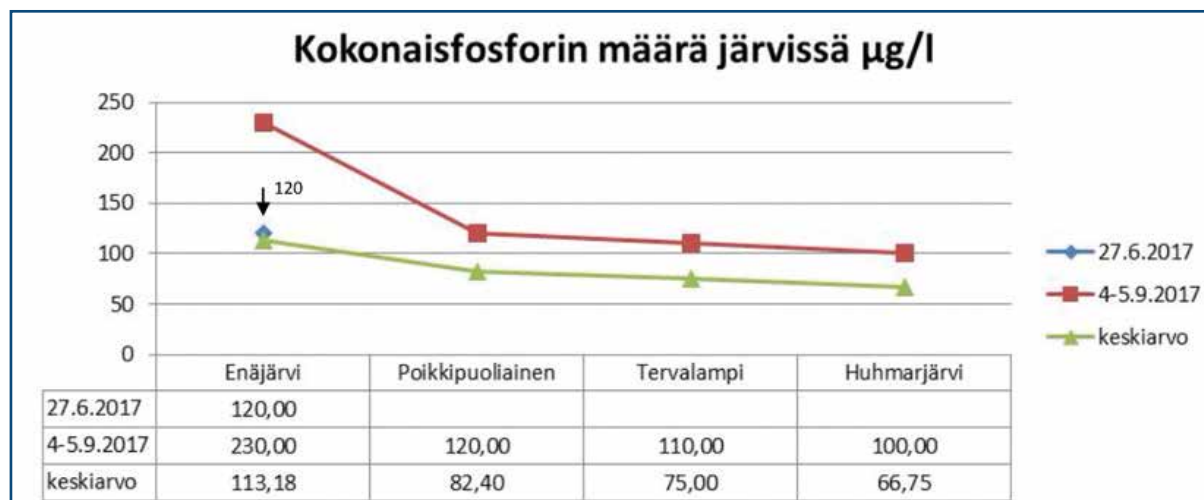
Fosforipitoisuudet olivat huomattavasti 10-vuotiskeskisarvon yläpuolella, mutta siitä ei voi vetää muita johtopäätöksiä, kuin että järvien fosforitilanne ei varmaankaan ole parantunut. Havaintojen määrä on niin pieni, että keskiarvot ovat vain suuntaa antavia (Enäjärvi n=49, Poikkipuoliainen n=5, Tervalampi n=4, Huhmarjärvi n=4). Fosforin määrässä on suuria vuosittaisia eroja, jotka voivat riippua esim. sateiden määrästä. Avovesikauden sisällä fosforin määrässä on eroja siten, että kauden alussa ja lopussa määrät ovat tavallisesti pienempiä. Kauden keskellä pitoisuuksien voi odottaa olevan keskiarvon yläpuolella.

Erityisen huolestuttavan voidaan pitää Enäjärven lukemaa 230 µg/l. Se on suurin Enäjärvessä avovesikaudella mitattu lukema ainakin vuoden 2004 jälkeen, mistä lähtien www.vesientila.fi näyttää mittaus-tuloksia. Enäjärvellä kesäkuussa saatu mittaus-tulos 120 µg/l osoittaa, että kokonaisfosforin määrä järvessä ei ollut koko kesän yhtä korkea. Kyselemme, olisiko keneläkään mitään teoriaa siitä, miksi syyskuun mittaus-tulos on niin paljon korkeampi kuin tavallisesti. Toistaiseksi meillä ei ole siitä mitään käsitystä.

Maatalouden päästöjen lisäksi muita mahdollisia syitä kohonneille pitoisuuksille ovat mm. rakennusprojektit, metsätyöt ja hulevedet.

4. yksityiskohtaiset mittaus-tulokset

Yksityiskohtaiset mittaus-tulokset ovat julkisessa Herta-nimisessä tietokannassa. Se on SYKEN ylläpitämä avoimen tiedon tietokanta, johon kuka tahansa saa kirjautua (sivulla http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Ymparistotietojarjestelmat pyytämällä kirjautumista nettiviestillä). Tietokanta ei ole helppokäyttöinen, joten siihen perehtyminen vaatii suurta sinnikkyyttä ja hie-man apua alussa tietojen löytämiseen.

Paljon käyttäjäystävällisempi paikka on LUVY:n ylläpitämä www.vesientila.fi, missä osa Hertan mittaustuloksista on näkyvissä ja niistä voi katsoa havainnollistavia kuvaajia. Kaikista mittaustuloksista tänne valikoituvat vain ne, jotka sopivat etukäteen päätettyyn viitekehykseen. Esim. Poikkipuoliaisesta otetaan tänne mittaustulokset 1m:n ja 4m:n syvyydeltä. Jos todelliset mittaukset on tehty syvyyksiltä, 1m, 2m ja 3,5m, tänne tulee vain 1m:n mittaustulos (3,5 m ei ole tarpeeksi lähellä 4,0 m:ä). Joskus kestää useita kuukausia, kun ELYn mittaustulokset tulevat Hertasta tänne: LUVY:n täytyy varmistautua, että mittauksen tilaaja hyväksyy julkaisun ja tämä prosessi ei ole automatisoitu.

5. tästä eteenpäin

Valitettavasti ne toimenpiteet, joita on tehty Enäjärven ja PoTeHu-järvien valuma-alueella ja järvissä eivät ole helpottaneet järvien rehevöitymistä. Fosforiarvot ovat liian korkeat ja sen takia loppukesän sinilevätilanne on

vain tullut pahemmaksi. Vesienhoitoyhdistysten toimet eivät riitä, ja julkinen sektori on saatava pontevammin tukemaan, rahoittamaan ja johtamaan vesien suoje-
lua. Kansalaiset pitää saada mukaan vaatimaan, että vesien tila oikeasti saadaan paranemaan.

Paljon uutta tietoa saadaan järvien rehevöitymismekanismista ja suojelumahdollisuuksista. Suomessa myös tehdään mittavia pilottiprojekteja rehevöityneiden järvien kunnostukseen ja hoitoon. Positiivisia viestejä voidaan lukea mediasta siellä täällä tehdyistä toimenpiteistä. Mutta meidän järvissämme tehtyjen mittausten valossa niiden tila ei ole paranemassa vaan pikemminkin hitaasti huononemassa. Nyt ei ole varaa välinpitämättömyyteen, myös täällä täytyy pystyä parempaan.

Pete Pihko

Annu Huotari on yksi Hawkhillin kolmesta yrittäjästä. Hawkhill on luontomatkailu yritys joka vuokraa korkeatasoisia mökkejä ja huiloita Haukkamäen juurella Nuuksion kansallispuiston kupeessa. Majoitustilat sijaitsevat erämaisessa ympäristössä järven rannalla.

Hawkhill tarjoaa majoituksen lisäksi ohjelma- ja catering-palveluita. Ohjelmapalveluihin kuuluvat villiyrttiretket, patikkaretket, nuotioruokailu ja talvisin lumikenkäily. Alihankintana voidaan järjestää monenlaista ohjelmaa kuten melontaa, SUP-lautailua ja opastettua kalastusta.

Puhtaat vesistöt ovat olennaisen tärkeitä toiminnalle. Suuri osa asiakkaista on ulkomaalaisia, joille erämainen järvi sekä uinti saunasta ja jäällä kävely, luistelu tai potkukelkkailu ovat eksoottisia elämyksiä. Mökeillä on vene ja mato-onget saatavilla ja ne ovatkin ahkerassa käytössä. Ulkomaiset vierat opastetaan ongintaan ja pilkkimiseen tarvittaessa.

Ympäristönsuojelu on tärkeä osa toimintaa. Vesi mökeille tulee omasta porakaivosta ja mustat vedet menevät umpisäiliöön. Harmaat vedet pumpataan 50 m:n päähän rannasta imeytyskenttään. Mökeillä on tarkat lajitteluohjeet jätteille. Asiakkaille opastetaan jokamiehenoikeudet.

Vihdin kunta ottaa matkailutoimialan entistä paremmin huomioon ja koordinoi Retkipaikka-palvelun kautta matkailua. Vihdissä on hienot luonnonarvot kuten Nuuksion kansallispuisto, Konianvuori, Kokkokallio ja Hiidenvesi, joiden ansiosta edellytykset luontomatkailuun ovat erinomaiset. Jääkauden jäljet ovat luonnossa nähtävissä mm. Nummelanharjulla.

Riitta Ikäheimo

talvinen poikkipuoliainen aikojen saatossa

Tuiskuttaa, tuulee, pakkanen paukkuu nurkissa. Muisto menneiltä ajoilta? Totta se taannoin olikin, talvet olivat erilaisia.

Poikkipuoliainen jäätyn marraskuussa, viimeistään joulukuun alussa, ja sitten oli joskus kirkas luistelu-jää muutaman päivän. Tuli tuisku, peitti maan ja järven jään valkoiseen vaippaan. Järvelle ilmaantuivat ensimmäiset ladut sekä pilkkijöiden että muutaman isokoukku- ja verkkokalastajan avannot.

Hevosten vetämät tukki-, ropsi- ja halkokuormat kulkivat järven jäällä. Rekiuria hiihtäjät ja ulkoilijat käyttivät hyväkseen monina vuosina. Talvinen jää antoi elämyksiä niin kuin nykyisin sanotaan. Peurojen polut ja eläinten jäljet järven jäällä kävivät tutuiksi. Ilveksestä ei puhuttu, jälkiä ei näkynyt. Korppi oli harvinainen. Kauriita tai supia tuskin kukaan oli nähnyt.

Luonto ja eläimet ovat muuttuneet aikojen saatossa, samoin työt ja tehtävät. Hevosten vetämiä kuormia ei ole enää vuosikymmeniin näkynyt järven jäällä, ei myöskään halkomottien tekijöitä ja ropsin vuolijoita metsässä. Nykypolvi tuskin tunnistaa vuoluraudan. Aika mennyt ei koskaan palaa.

Koululaisten hiihtoloman aikaan ilmaantuivat ensimmäiset mökkiläiset. Joku harva heistä oli viettänyt joulun ja vuoden vaihteen luonnon rauhassa. Harvakseltaan näkyi valoja järven rannoilla menneinä vuosina. Vuosien saatossa mökkisavut ja valot ovat lisääntyneet kertoen vapaa-ajan asuntojen kasva-neesta ympärivuotisessa käytössä.

Järven jääpeitettä on aina käytetty ulkoiluun ja kuntoiluun. Rekiurat muuttuivat ensin traktoriuriksi, joilla puutavara kuljetettiin metsistä. Traktorien jälkeen tulivat moottorikelkat, joiden jättämiä jälkiä pitkin oli helppo hiihtää ja kävellä. Mönkijät seurasivat sit-ten ja niillä aurattiin kävelyura tai tehtiin valmis latu. Tekniset laitteet palvelevat siis vapaa-aikaa ja sen viettoa. Puunkaato ja korjuukoneet eivät ole liik-kuneet jäällä niin kuin hevoset ennen.

Autoilua Poikkipuoliaisella sen sijaan on ollut aiem-min jonain vähälumisen vahvan jään talvena. Sa-tunnaista ja vähäistä huviajelua se oli. Järven eteläosassa on ollut muutamana vuotena pieni au-rattu jäärata. Talvisen työmatkan lyhentämiseksi

Helsingin suuntaan tiedän ainakin yhden henkilön käyttäneen reittiä, joka kulki Paratiisin, Salmen ja Otalammen kautta Vanhalle Porintielle.

Erikoisempaa talvisen Poikkipuoliaisen ammat-tikäyttöä taasen on ollut ravivalmennus jäälle au-ratulla radalla. Samoin järven jään käyttö pienlen-tokoneiden kiitoratana silloin, kun tehtiin Helsingin kaupungin ostaman Salmen kartanon metsien lan-noituslentoja.

Talviulkoilun uutta lajia edustaa retkiluistelu. Luisteli-joita on jo muutamana vuotena näkynyt alkutalven päivinä järven jäällä, ryhminä tai yksinäisinä urhool-lisina. Alkuillan hämäryydessä minut yllätti syysjäällä yksinään liikkuva valoilmiö. Seurasin sitä rannalta ja tunnistin sen hetkeä myöhemmin luistelijan otsalam-puksi. Ajattelin huutaa: Varo heikkoja jäitä!

Kevättalven aurinkoiset päivät hiihtäjiin, pilkki-jöihin ja ulkoilijoihin enteilevät kevättä. Vapuksi jäät viimeistään lähtevät. Eli vanhan sanonnan mu-kaan: Kun sä kuulet kuovin äänen, älä mene jär-ven jäälle. Sanonnan jatkohan kuuluu: kuu kiurusta kesään, puolikuuta peipposesta, pääskysestä ei päivääkään.

Joutsenien ääntely ensimmäisissä sulapaikoissa Poikkipuoliaisella on melko uusi luontoääni. Uusina jälkihavaintoina ilves on jo melko tuttu. Kauriin ja su-pin jäljet ovat jo melko yleisiä, suden ja villisian taas erittäin harvinaisia.

Kaupallinen luontoretkeily, "TYKY"-päivien vietto ja yksityiset retkeilyyn ja matkailuun liittyvät elämysta-pahtumat ovat uusinta uutta ympärivuotisine mak-sullisine palveluineen. Tämä liiketoiminnan muoto on rantautunut Poikkipuoliaiselle tarjoten ulko- ja kotimaisille matkailijoille luontoelämyksiä. Hiljaisuus ja luonnon äänet ovat monelle ulkomaalaiselle sel-laisia harvinaisia asioita, joita me emme vielä oikein osaa arvostaa tai vasta harjoitteleme niiden kau-pallista hyödyntämistä, niin kuin eräs hollantilainen minulle kertoi.

"Niin muuttuu maailma, Eskoseni"

Järviluontomiettein,
Rainer Pärnänen

Vihdin Ratsutalli Oy:n yrittäjinä toimivat Marika ja Johannes ”Jose” Lahtinen. Yrityksen merkittävin toimintamuoto on ratsastustunnit. Matkailijoita ja TYKY-ryhmiä tulee pääkaupunkiseudulta luonnon ja tallin hyvän maineen ansiosta. Ratsastusta tarjotaan eniten ryhmille, jotka jo osaavat ratsastaa. Ratsastusreitit räätälöidään ryhmän taitotason mukaan. Turvallisuus on ratsastuksessa tärkeä lähtökohta. Ryhmille järjestetään patikointia ja melontaa ratsastuksen ohella tarpeen mukaan yhteistyökumppanien toimesta.

Luonto ja vesistöt osana sitä ovat tärkeitä tallille ratsastamaan tuleville. Hevosella liikkuminen tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden luontoelämyksille. Hevosien herkäät aistit havainnoivat myös luontoa ja ratsastaja voi saada elämyksiä, jotka voisivat jäädä huomaamatta ilman hevosta. Vihdin Ratsutalli Oy:n tarjoamat maastoratsastusreitit kulkevat Nuuksion hienojen purojen ja lampien varsia pitkin. Ratsastustalli sijaitsee Tervalammen kartanon kulttuurihistoriallisen maiseman keskellä. Siuntionjoki virtaa tallialueen läpi ja hevoset hoitavat laiduntamalla suurten hopeapajujen ympäröimää joen varren kulttuurimaisemaa, jotta siitä ei tulisi umpeutunutta pensaikkoa. Siuntionjoki on myös tärkeä keväinen lintujen muuttoreitti ja ratsastaessa voi vaikka havainnoida lintuja. Vesistöjen tilan kohentaminen on tärkeää myös ratsastamalla luonnossa liikkuville.

Vihdissä on suunnitteilla ratsastusreitistö ja Vihdin Ratsutalli Oy onkin valmis toimimaan reitin yhtenä tukikohtana.

Vihdistä olisi tärkeää saada omatoimisesti saapuville retkeilijöille paremmat yhteydet Nuuksion kansallispuistoon. Nykyään kansallispuisto on huonosti saavutettavissa julkisilla kulkuneuvoilla saapuville patikoijille. Siuntionjoen vartta pitkin saisi luotua hyvin polkuyhteyden patikoijille Tervalammentieltä.

Riitta Ikäheimo
Marika ja Jose Lahtinen

uusi aika koittaa hopeaniemessä

Aurinko paistoi sokaisevan kirkkaasti keväthangille, kun lankalauantaina päätin pistäytyä katsomassa, mitä kuuluu Hopeaniemeen. Lehdissä oli kerrottu, että se oli saanut uudet omistajat ja hotelli oli avattu vieraille.

Ja toden totta. Tiellä tuli vastaan ulkoilijoita take-away kahvit mukanaan. Parkkipaikat ja pihat oli aurattu lumesta ja avoinna oleva ovi toivotti vieraan tervetulleeksi. Aulassa minut otti vastaan iloisesti naurava ja energiaa pirskahtel-eva Tita-Maria Serlachius henkilökuntansa kanssa. Sain kuulla, että hotelli oli vaihtanut omistajaa joulukuussa ja jo tammikuun alussa se oli avannut ovensa vieraille. Vaikka toiminta on vasta luovassa vaiheessa, monet tapahtumajärjestäjät ja lomailijat ovat jo löytäneet tiensä tälle luonnonkauniille paikalle Hiidenveden rannalla. Onhan Hopeaniemellä jo vuosikymmenien tunnettuus kylpylä- ja virkistys hotellina. Alkuvuonna hotellissa ovat majoittuneet niin jääkiekkoilijat kuin kokoustajatkin. Haastattelua seuraavana viikonloppuna olivat tulossa taekwondon harrastajat. Hopeaniemen huonekapasiteetti riittää majoittamaan suuriakin ryhmiä sukujuhlien, syntymäpäivien, luokkajuhlien viettäjiä tai erilaisiin muihin Vihdissä ja lähitienoilla järjestettäviin tapahtumiin osallistujia. Ja Hopeanimellä on mitä tarjota luonnossa ja vesillä viihtyjille!

Hotellin uima-allas, sauna ja kuntosali ovat hotellivieraiden käytössä, mutta tiloihin voi ostaa myös 10 kerran vieraskortteja. Rannassa saunoja ja uijia odottavat tois- taiseksi tilauskäytössä olevat iso ja pieni sauna sekä savusauna. Avantouinti on mahdollista ja kun jäät jälleen ovat sulaneet, kanootit, veneet ja SUP- laudat löytyvät rannalta.

Hotellin ravintolapalveluista vastaavat Mika ja Maria Hanski. Mikalla on aiempaa ravintoloitsija taustaa, mm Sarf- vikin golfklubin keittiömestaruus, ja hänen vaimonsa on tuorempi Ravintolakoulu Perhon kasvatti. Ravintola tarjoaa aamiaisen, buffetillallisen ja myös brunssi kattauk- set on aloitettu. "Kesää kohden katsomme, minkälainen tarve on palveluiden laajentamiselle", kertoi Mika suunnitelmistaan. Vappu on jo ohi, kun tämä lehti tulee pain- osta, mutta vesi herahti kielelle, kun käydessäni luin vappumenuta. Suosittelen, kannattaa varmasti käydä kesäretkellä Hopeaniemessä ja istahtaa illallispöytään. Ravintolan tarjonnasta ja tapahtumista löytyy lisää tietoa osoitteesta www.hopeaniemiresort.fi/ravintola.

Rouva Serlachius pursuaa ideoita Hopeaniemen palvelui- den kehittämiseen. Monenlaista uutta ja mielenkiintoista on luvassa. Ajankohtaiset uutiset löytyvät verkkosivuilta osoitteesta www.hopeaniemiresort.fi tai tiedustelemal- la sähköpostitse osoitteella info@hopeaniemiresort.fi. Tervetuloa Vihdin Hopeaniemeen, Hiidenveden rannalle.

Ritva Sallmén

SERLACHIUS MUSEOT

Serlachius-museot Gösta ja Gustaf tarjoavat Mäntässä kohtauspaikan korkeatasoisen taiteen ja hyvien tarinoiden ystäville.

**Taidemuseo Gösta: Joenniementie 47, 35800 Mänttä
Gustaf-museo: R. Erik Serlachiuksen katu 2, 35800 Mänttä**

Hopeaniemi Resort

Hopeaniemi Resort tarjoaa majoitusta erikokoisille matkustajaryhmille upeissa maisemissa Hiidenveden rannalla Vihdissä, vain 40 min matkan päästä pääkaupunkiseudun vilinästä.

**Hopeaniemi Resort
Hopeaniementie 24 K
03100 Nummela**

**info@hopeaniemiresort.fi
www.hopeaniemiresort.fi
puh. 0400 238 733**

kiitämme
kannatusilmoittajiamme
vesiensuojelulle
annetusta tuesta!

Kotitalli Hersir

Retkiä kaikentasoisille ratsastajille. Kesto 1 t -2 pv.
Kesän islanninhevosvaelluksilla vielä tilaa.

Metsäläntie 169, 03320 Selki, Vihti
Sähköposti: heidi@kotitallihersir.net
Kotisivu: www.kotitallihersir.net
Puhelin: 050 3522979

**Pukkaat vedet
Terveet kalat**

**Vihdin
Kalastusseura ry**

**ARKKITEHTITOIMISTO
MAISA LUHTASELA**

Tervalammentie 689 D
03220 Tervalampi

040 - 526 8439
maisa.luhtasela@elisanet.fi

Palojärven Rustholli

Juhla- ja kokoustilaa 10 – 80 hengelle

Palajärventie 172, 03150 Huhmari
www.palojarvenrustholli.net

Miten hoidat omaisuuttasi Miltä haluat kattosi näyttävän

Älä riko kattoasi painepesurilla. Pyydä ammattitaitoinen **Sokevan kouluttama** ja **valtuuttama** biopuhdistaja paikalle.

Tuhoaa sammaleet, jäkälät, musta-pilkkuhomeen ym. yksisoluiset kasvit.

Hellävarainen **Benac50-biopuhdistus** tehoaa kahdessa tunnissa ja vuorokauden kuluttua sitä ei enää ole. Kattosi on puhdas noin 5 vuoden ajan.

Turvallinen ympäristölle ja eläimille!

Katto alkaa puhdistua n. 2 kuukauden kuluessa

Biopuhdistus sopii **kaikille** katto- ja seinämateriaaleille. Myös tenniskentille ja pihalaatoituksille.

Rakennus Lepistö Ky
Pekka Lepistö
rakennuslepisto@gmail.com
www.rakennuslepisto.com

0400- 472 840

Laatumetalli Oy

PL 38
03101 Nummela
Puh: 040 545 8833 / Leevi Pursiainen

Rakennusleevi Oy Vihdin Kuumasinkitys Oy

PL 101
03101 Nummela
Puh: 040 545 8833 / Leevi Pursiainen

Ojamart Oy

RAKENNUSKONEVUOKRAAMO

Puh. 09 347 8510
Säntikuja 6
03100 Nummela
ojamart.com

 Avoinna
ma-pe 7.00 - 16.30
la 9.00 - 12.00

**Vuokrakoneet
talon ja pihan
rakentamiseen
korjaamiseen**

**Naulojen ja
nestekaasun
myynti**

INDEPRO OY

**Toimitilahankkeiden
rakennuttamisen
ammattilainen**

Eerikinkatu 27, 00180 Helsinki
Puh. (09) 695 550
www.indepro.fi

VELERAK OY

**Rakennamme uutta ja
remontoimme vanhaa!**

**Pesutilat, omakotitalot sekä
huoneistot sisältä ja ulkoa.**

Meiltä myös kattoremontit.

**Viertäjäntie 2 A 2,
03100 Nummela**

KULJETUSLIIKE EXPRESSI OY

**Kaalitie 10
03250 OJAKKALA
Puh. 0500 780 688**

Kuljetusliike Expressi Oy on monipuolinen kuljetusalan ammattilainen. Meiltä hoituu kappale-tavarakuljetukset, muutot muuttolaatikoineen sekä sora- ja multakuljetukset. Tuomme myös roska- ja vaihtolavat ja noudamme ne sovittuna ajankohtana.

Onnelan puutarha

KESÄKUKAT

TAIMET

PERENNAT

www.onnelanpuutarha.fi

CITYMARKET

NUMMELA

Tuusankaari 1, puh. 010 538 7200

Ma-pe 8-21, la 8-18, su 12-18

Puhelun hinta 01053-alkuisiin numeroihin 8,35 snt/puh + 12,09 snt/min (sis. alv. 24%)

Konsultointi

Neuvomme projekteissa, autamme materiaaivalinnoissa – tarjoamme enemmän asiakaspalvelua.

Paino- tuotanto

Lomake- ja
offset-tuotanto

Toteutamme laadukkaita painotuotteita oivaltavasti ja vankalla ammattitaidolla.

Digi- paino

Hyödynnä
etätulostinta

Painaminen on helppoa ja nopeaa. Palvelu sisältää myös lähettipalvelun.

Helppoa.

Nopeaa.

siirtopaino

Meillä on ajatus mukana

www.siirtopaino.com

MAUKASTA KAURAENERGIAA!

KAURAA
SUOMESTA!

Seuraa meitä Facebookissa facebook.com/myllarin ja Instagramissa instagram.com/myllarin
#myllarin #gluteeniton #kauraenergiaa #puhtaastiparempaa

Tutustu Myllärin gluteenittomaan tuotepereeseen ja katso gluteenittomat reseptit: myllarin.fi

KRISTA SAARINEN
palvelupäällikkö
050 436 5543

Länsi-Uudenmaan
Säästöpankki

auttaa aina.

- myös asuntoasioissa

www.saastopankki.fi/varaa-aika

SP-Yhtiöt

Kaikki logistiikan palvelut samasta yhtiöstä

GSM +358500500612

sami.pentikainen@sp-yhtiot.fi

Rattitie 26 B, 00770 Helsinki

www.sp-yhtiot.fi

NUUKSION TAIKA
MAGIC OF NUUKSIO

Kokous-, virkistys- ja juhlapäivä. Kokoustila, majoitus ja sauna järven rannalla. Retket metsään ja vesille. Villiruokaa ja nuotion tunnelmaa. Hyvää oloa, luonnonlunua ja tarinan taikaa. Nuuksiossa.

info@nuuksiontaika.fi
www.nuuksiontaika.fi

maustepalvelu

part of the **BARENTZ** group

www.maustepalvelu.com

SJÖMAN

vuodesta 1952
sjoman.com

nuottausraportti

Tervalampi ja Huhmari nuotattiin 9-10. lokakuuta. Tervalammen saalis oli 600 kg ja Huhmarin 340 kg. Johtokunta kiittää Jomiset Oy:tä sekä PoTeHun vapaaehtoisia jälleen kerran hyvin hoidetusta työstä. Entiseen tapaan nuottaukseen saatiin tuki ELY-keskukselta.

1. yksityiskohtainen saalisraportti

Alla on Jomisetiltä saatu yksityiskohtainen saalisraportti...

Jomiset Oy Saalisraportti lokakuu 2018						
Paikka	Tervalampi, Vihti,			Huhmarjärvi, Vihti, 37ha		
Päivä	9.10.2017			10.10.2017		
Apaja	1			1	2	
Vedon pinta-ala	250m x 300m	7,5ha		250m x200m	200m x 150m	3 ha
Kokonaissaalis	600kg			70kg	270kg	
Nuotta	7x300			7x300	7x300	
Sää						
Ilman lämpötila	10			8	8	
Veden lämpötila	10			9,5	9,5	
Tuuli	3-4 luode			2-4 pohjoinen	2-4 pohjoinen	
Pilvisyys	sadetta			sadetta	sadetta	
Näkösyyvyys	0,8m			1,0m	1,0m	
Vapautettu	kpl	kg		kpl	kg	
Kuha	30	8		10	3	10
Kuha 0+	200			30		150
Hauki	15	20		5	5	7
Ahven						
Siika						
Yht		28			8	17

ja tilasto näytteenotosta.

Näyte	Tervalampi				Huhmarjärvi			
	kpl	paino	keskipaino	paino%	kpl	paino	keskipaino	paino%
Lahna	31	1460	47,1	54,3	52	2250	43,3	59,2
Särki	110	650	5,9	24,2	82	850	10,4	22,4
Pasuri					3	28	9,3	0,7
Ahven	10	22	2,2	0,8	9	35	3,9	0,9
Kuha	1	2	2,0	0,1				
Kiiski	4	41	10,3	1,5				
Kuorre								
Ruutana								
Salakka	61	515	8,4	19,1	59	640	10,8	16,8
Sorva				100,0				100,0
Huomioita:	Suurin hauki 8 kg. Paljon kesän vanhoja kuhanpoikasia. Kuhanpoikaset pieniä, keskipaino n. 2 g				Apajalla 1 nuotta repesi peräpussin vierestä. Näyte on kummastakin apajasta yhteensä.			

vuoden 2017 nuottaussaaliit verrattuna muihin vuosin

Alla on viimeisen 21 vuoden nuottaussaaliit. Vuosina 2006-2008 ei järviä nuotattu.

	Kalamäärä kg				Kalamäärä kg		
	Poikkipuoliainen	Tervalampi	Huhmarjärvi		Poikkipuoliainen	Tervalampi	Huhmarjärvi
1997	3 710	700	500	2009		2 400	
1998			1 200	2010			
1999	300	100	1 600	2011	12 750	2 500	2 200
2000	15 450	3 800	4 550	2012			
2001	9 000	1 500	2 000	2013			
2002		4 700	3 000	2014	5 380	3 550	2 170
2003	12 600		8 000	2015	2 650		
2004	8 150	6 500	4 150	2016	4 400		
2005	3 000	5 000	1 000	2017		600	340

Vuoden 2017 saalismäärät olivat tavallista pienemmät. Kokoneiden nuottaajien mukaan kalat parveutuvat syksyllä, kun veden lämpötila laskee. Viime syksy oli poikkeuksellisen lämmin ja kalat eivät ilmeisesti olleet vielä parveutuneet nuottauspäiviin mennessä.

2. nuottauksen vaikutukset ravinteiden määrään

Yleiset tavoitteet nuottaukselle ovat toisaalta vähentää järviemme särkikalavaltaisuutta ja toisaalta saada poistettua ravinteita järvistä kalojen mukana. Särkikalojen poisto, sen vaikutus ravintoketjuihin ja järvien ekologiaan on laaja aihe, josta voisi kirjoittaa erillisen artikkelin. Keskityn tässä enemmänkin ravinteiden poistoon nuottauksen avulla vertaamalla järvestä poistettavien ravinteiden määrää järviin tulevaan ulkoiseen kuormitukseen.

Juhani Niinimäen vuoden 2011 Poikkipuoliaisien, Tervalammen ja Huhmarjärven kunnostussuunitelmassa arvioitiin ulkoisten ravinteiden, fosforin ja typen, määrä tällä tavalla:

	Poikkipuoliasien		Tervalampi		Huhmarjärvi	
Kuormituslähde	Fosfori	Typpi	Fosfori	Typpi	Fosfori	Typpi
	kg/vuosi	kg/vuosi	kg/vuosi	kg/vuosi	kg/vuosi	kg/vuosi
yläpuolisesta järvestä tuleva	1 093	15 433	968	25 118	1 128	23 136
tuleva-lähtevä erotus	125	-9 685	-160	2 058	69	-4 029
pellloilta	466	4 440	140	1 690	35	380
muualta	441	11 266	290	6 205	72	1 532
Yhteensä	2 000	31 139	1 398	33 013	1 235	25 048

Samassa kunnostussuunitelmassa nuottauksen saalistavoitteiksi asetettiin 2560 kg / vuodessa Poikkipuoliaisella, 666 kg / vuodessa Tervalammella sekä 601 kg / vuodessa Huhmarjärvellä. Tämä on se suuruusluokka, mihin nuottaamisella on viime vuosina pyritty. On myös huomattava, että koko saalista ei poisteta järvistä, vaan hauet ja kuhat palautetaan nuotasta takaisin veteen. Juhani Niinimäen arvio vuonna 2013 oli, että tonni kalamassaa sisältää 6-7 kg fosforia ja 25-30 kg typpeä. Jos siis 2000 kg kaloja poistettaisiin vuodessa Poikkipuoliaisesta, saataisiin sieltä poistettua n. 13 kg fosforia ja 55 kg typpeä. Tätä voidaan verrata kunnostussuunnitelman arvioon, jonka mukaan Poikkipuoliaisesta tulee ulkoisesta kuormituksesta n. 2000 kg fosforia ja 31000 kg typpeä vuodessa. Puhutaan siis melko pienistä määristä poistettavia ravinteita kokonaisuuteen verrattuna.

3. kuinka paljon kaloja voitaisiin nuotata?

Tammikuussa 2018 SYKE järjesti vesienkunnostusseminaarin, jossa kalat olivat yhtenä pääaiheena. Seminaarissa pidettiin esityksiä hoitokalastuksesta ja paikalla oli Suomen parhaita asiantuntijoita. Yksi kysymys oli, kuinka suuria saaliita kannattaa kalastaa. Tässä kysymyksessä yleisesti viitattiin Auri Sarvilinnan ja Ilkka Sammalkorven teokseen "Rehevöityneen järven kunnostus ja hoito" (2010). Siinä ohjeistetaan näin: "Fosforipitoisuuden ollessa 100 µg/l saalistavoitteen on hyvä olla 150-200 kg/ha vuodessa." Seminaarin muutamassa esityksessä kerrottiin tämän mittaluokan saaliista ja oltiin sitä mieltä, että järvien ekologia kestää tällaisen hoitokalastuksen.

Meidän järviimme suhteutettuna tällaiset saaliit ovat valtavia! Poikkipuoliasien on 191 ha, ja jos siellä kalastettaisiin 150 kg/ha vuodessa, se olisi 28 650 kg vuodessa eli yli kymmenkertainen määrä tämänhetkisiin tavoitteisiimme verrattuna. PoTeHun johtokunta on keskustellut tästä, mutta emme ole katsoneet, että meillä olisi realistisia mahdollisuuksia nostaa saalismääriä merkittävästi nykyisestä.

Vuodelle 2018 on haettu ELY-keskukselta avustusta nuottaukseen neljäksi päiväksi. Tarkoitus on nuotata kaksi päivää Poikkipuoliaisella ja yksi päivä sekä Tervalammella että Huhmarjärvellä kussakin. Tämä edellyttää avustuksen lisäksi sitä, että löydetään nuottauksesta vastaava junailija ja saadaan kullekin nuottauspäivälle vapaaehtoisia auttamaan Jomisetiä. Viime vuonna PoTeHulla oli vaikeuksia löytää nuottaukselle junailijaa pitemmäksi jaksoksi kuin kaksi päivää. Nuottaukseen saatiin mukaan 3 vapaaehtoista Tervalammella ja 4 Huhmarjärvellä. Toivon mukaan saamme hoidetuksi neljän päivän rupeaman tänä vuonna. Suurempiin saalistavoitteisiin tarvittaisiin huomattavasti enemmän vapaaehtoisia. Nuottauspomon paikka on auki. Ilmoittaudu johtokunnalle!

Pete Pihko

maatilamatkailua ja luomuviljelyä veikkolan kartanossa hiidenveden rannalla

Veikkolan kartanossa tehtiin sukupolvenvaihdos vuonna 2009, jolloin Henrikki Halme otti tilan hoitoonsa. Kartanon toiminnot jakaantuvat kahtaalle, toisaalta määrätietoiseen luomuviljelyyn, toisaalta suomalaisen luonnon ja kulttuurin ainutkertaisuuteen keskittyvään maatilamatkailuun.

Veikkolan kartanossa on sitouduttu noudattamaan tiukkoja ympäristönormeja. Kartanon tiluksien läpi virtaa Oinasjoki, joka laskee Hiidenveteen. Laskualueelle Henrikki on rakennuttanut laajan kosteikon muutama vuosi sitten ja tulokset alkavat jo näkyä ranta-alueella. Tehomaatalouden aika Veikkolassa on ohi ja tiluksilla keskitytään täysin luonnonmukaiseen viljelyyn. Se tarkoittaa, että peltojen lannoituksessa ei käytetä lainkaan kemiallisia lannoitteita, siis typpeä ja fosforia ei Veikkolan pelloilta Hiidenveteen huuhtoudu. Koko peltopinta-alalla harjoitetaan vuoroviljelyä, vuoroin ruista, vehnää, ohraa, heinää, rypsiä, rapsia, kauraa, kuminaa, härkäpapua, jne. Talven kasvipeitteisyyden pelloilla tulee olla yli 50%. Lisäksi kaikkia vedenläheisiä pientareita ympäröivät suojavyöhykkeet. Kosteikon avulla pellot eivät tulvi, maisema on kaunis ja lintukanta monipuolinen vieraiden ihastella.

Veikkolan kartano on tunnelmallinen ympäristö järjestää juhlia – syntymäpäiviä, karonkkoja, häitä ja vihkiäisiä. Juhlakauttaukselle tilaa on 80 henkilölle, puutarhakutsuille mahtuu jopa 220 henkilöä. Päärakennuksen lisäksi kartanon muut rakennukset muuntautuvat toiminnalliseksi kokonaisuudeksi myös kokouspaikkana. Tilalla voi ratsastaa, sauna, oleilla, vaeltaa metsissä, retkeillä Kokkokalliolla, taikka ratkoa ryhmässä murhamysteereitä elämyksellisessä 2-3 tuntia kestävässä pelissä. Majoituskapasiteetti riittää tällä hetkellä 12 henkilölle kuudessa huoneessa. Vieraille suodaan oma rauha tai sitten kertoillaan suomalaisesta kulttuurista, designista, historiasta, vihtiläisistä taiteilijoista ja heidän töistään, kuunnellaan vieraiden omia kertomuksia kotimaistaan, aivan miten kustakin vieraasta tuntuu.

Viime vuonna Henrikki rekisteröi Veikkolan kartanon airbnb:n sivuille eikä aikaakaan, kun kartanolle löysi ranskalainen eläkeläinen, joka oli päättänyt kiertää Itämeren moottoripyörällä. Pienellä aikaa kartanon palveluista ovat nauttineet 24 eri maasta tulleet turistit pääosin Euroopasta, Aasiasta ja Oseaniasta. Ja kartanon palveluiden maine on kiirinyt – airbnb:n sivuilla Veikkolan kartano on saavuttanut täyden 5/5 arvioinnin. Paitsi tasokasta majoitusta, hyvää ruokaa ja kielitaitoista palvelua ulkomaiset turistit arvostavat luontokokemusta kokonaisuutena, järviä kimmellyksineen, metsiä mäntyineen ja kuusineen, puhtautta, hiljaisuutta, rauhaa, lähellä luontoa ja sen keskellä oloa. Nuuksio tunnetaan hyvin. ”Tätä kaikkeahan Vihdillä on runsain mitoin tarjota, kunhan vain osaamme markkinoida aarteitamme oikeita kanavia pitkin ja tehokkaasti”, painotti Henrikki Halme jutustellessamme. Keskimäärin vieraat viipyvät Veikkolassa kolmisen päivää, minkä jälkeen he usein viettävät Helsinki-päivän ja jatkavat sitten matkaansa muualla. Vihtiin on helppo tulla, vain vajaa tunti lentokentältä taxilla tai tunnin verran Helsingin satamista omalla kulkuvälineellä.

Ritva Sallmén

vihdin kalastusseura tarjoaa harrastusmahdollisuuksia

Vihdin Kalastusseuran toiminnan tavoitteena on turvata jäsentensä virkistyskalastusmahdollisuudet ja kehittää niitä myönteisessä yhteistyössä kalastusalueen ja kalavesien omistajien kanssa. Seura on jäsenmäärältään Etelä-Suomen Vapaa-ajankalastajapiirin suurin seura. Vuoden 2017 lopussa seuralla oli 593 jäsentä. Jäsenmäärä on ollut hienoisessa laskussa, mikä näyttää olevan kalastusseuroissa yleinen suuntaus lähes koko maassa.

Toimintansa seura rahoittaa jäsenmaksutuloilla, pyydysmerkkien myynnillä ja erilaisia tapahtumia järjestämällä. Keskeistä seuran toiminnassa onkin viime vuosina ollut oma kilpailutoiminta ja jäsenten osallistuminen kilpailuihin muilla paikkakunnilla. Seuran kilpailujaostot järjestävät tahoillaan vuosittain yhteensä yli 30 kalastuskilpailua ja –tapahtumaa. Nuorille järjestetään omia tapahtumia talvella ja kesällä. Erilaisten kalastusvälineiden tekemisen ja kalastustekniikoiden opettamisessa seura on mukana.

Mahdollisuudet kalastusharrastuksen harjoittamiseen Vihdissä ovat erinomaiset. Kunnan alueella olevat vedet ovat kalaisia. Järviä tai lampia on runsaat sata. Niistä suurin on Hiidenvesi.. Sitä pienempiä, mutta kohtalaisen suuria ovat Enäjärvi, Vihtijärvi ja Poikkipuoliainen.

Vuosien myötä on ollut nähtävissä monenlaisia muutoksia myös kalastuksessa, vesistöjen kunnossa ja kalastuksen harrastajissa.

Vuonna 1946 perustetun Vihdin Kalastusseura r.y:n vanhoista asiakirjoista ilmenee, että seuran perustamisen yksi keskeinen syy oli sota-ajan jälkeisen puutteen torjuminen. Kalastusoikeuden tuoma lisäsärvin oli tarpeellinen.. Kalastusoikeuksien järjestämiseen tulikin vauhtia, kun kalastusseuraa olivat perustamassa kunnan edustajien lisäksi paikalliset maanomistajat.

Kun umpeen kasvaneen Irtalansalmen niittotalkoita 1950-luvulla suunniteltiin, kuolivat kalat Kirkkojärvestä maidonvalkeaan meijerinlahden veteen. Huoli vesistön tilasta oli yhteinen ja sen vuoksi ns. Niuhalan kokous kokosi vesistön tilasta huolestuneet yhteen ja vaati mm. meijeriltä toimenpiteitä Kirkkojärven tilan parantamiseksi, tosin laihoihin tuloksin.

Onneksi Hiidenvedellä vesistön tila, kalakannat, niiden määrä ja laatu ovat nykyään toista luokkaa 50 – lukuun verrattuna. Kalaa järvestä on runsaasti. Tosin se on voimakkaasti särkikalavoittoista, petokalojen ollessa suhteellisesti selkeässä vähemmistössä. Verkkokalastus on tänään selvästi vain muutamien aktiivien harrastus ja saatu saalis mukava lisä päivällispöydässä.

Vaikka Hiidenveden vesistö on edelleen rehevä ja leväkukinnat jokakesäisiä, sen tila on pääosin vain välttävä. Siitä huolimatta sen virkistyskäyttö on laajentunut voimakkaasti. Vesistö on monien muiden järvien lailla jatkuvan tarkkailun kohteena ja sen tilasta raportoidaan jatkuvasti. Vesistöjen tila kiinnostaa asukkaita ja se koetaan tärkeäksi luontoarvoksi ja yhteiseksi huolenaiheeksi.

Toinen merkittävä ja pitkäaikaisten tutkimusten kohteena oleva järvi on Ojakkalan Enäjärvi. Enäjärveä on kunnostettu vuodesta 1993 alkaen suurelta osin särkikaloja poistamalla. Tutkijoiden mukaan hoitokalastuksilla on ollut selviä vaikutuksia veden laatuun ja mm. näkösyvyys on kasvanut. Järvi on edelleen erittäin rehevä ja vaatii hoito- ja kunnostustoimenpiteitä myös tulevaisuudessa.

Niin vesistöjen kunnostamisessa kuin niillä tapahtuvissa harrastuksissakin seuroilla ja yhdistyksillä on merkittävä tehtävänsä.

Antero Sundell

ulkomaalaiset vierailijat järviluonnossa

"Miksi rannat ovat tyhjiä? Miksei ole rakennettu täyteen –olisi hyvä business!" " Meillä näissä järvisä olisi kalanviljelyä!". "Missä saa maistaa erilaisia järvikaloja?" "Suomalaisilla kaloilla olisi kysyntää Keski-Euroopassa." Muun muassa tällaisia kommentteja ovat ulkomaalaiset vierailijat kertoneet Kai Pihlströmille tutustuttuaan Nuuksion ja lähiympäristön järviin ja lampiin.

Veikkolan Kaislammentiellä Nuuksion kupeessa tukikohtaa pitävän Kaikuva Oy:n asiakkaina on ollut viimeisen kahden vuoden aikana asiakkaita 44 eri maasta. Näistä 21 on Euroopassa, muut vieraat ovat tulleet Aasiasta, Afrikasta Amerikasta ja Australiasta. Eniten ryhmiä on saapunut Hollannista, kakkosijalla seuraa Belgia. Kaikuvan perustajalle ja omistajalle on kertynyt pitkän uransa aikana runsaasti kokemuksia siitä, kuinka ulkomaalaiset kokevat järviluontomme ja miten sitä voi parhaiten esitellä eri kulttuuripiireistä tuleville vieraille.

Kanootilla liikkuminen on suosittua. Maisemien ja tuoksujen lisäksi vierailija voi aistia hiljaisuuden, joka on monelle ulkomaalaiselle uusi kokemus. Jos pohjaonkeen sattuu vielä tarttumaan kymmensenttinen sintti, on luontoelämys kruunattu. Ennen retkeä on opiskeltu suomalaiset käytöstavat: liian lähellä mökirantaa ei sovi meloa eikä tuijotella asukkaita. Jos saunasta pulahtaa väkeä uimaan, on kohteliasta kääntää katseensa aivan toiseen suuntaan.

Harrastajakalastajaryhmille tilataan usein ohjelmia, joissa keskitytään tiettyyn kalalajiin tai pyyntitapaan. Suomen jokamiehenoikeutta ja sen ulottumista myös ulkomaalaisiin hämmästellään. Vapaa onkimisoikeus (poislukien istutuskalat ja rauhoitetut vesialueet) on monelle vierailijalle yllätys. Esimerkiksi sakalaiset joutuvat kotimaassaan ensin suorittamaan kalastustutkinnon, jonka jälkeen voivat lunastaa onkimisluvan. Koko prosessi maksaa noin 300 €.

Järvikalojen maistelussa särki saa vierailta useimmiten parhaat pisteet - ahven, kuha ja hauki jäävät toiseksi. Tarina kertoo, että lähistöllä pidempään majoittunut miesporukka itänaapuristamme kuivatti pyytämiään särkiaarteita hotellihuoneessaan naruun pujotettuna. Sitä huonetta ei voinut muutamaa viikkoon vuokrata uudestaan. - Merikalojen maistiaisissa silakka arvioidaan usein maukkaimmaksi.

Järviluontomme suuri ongelma, uimisen estävät sinileväesiintymät, on yleensä vierailijoille uusi asia. Kun heille selitetään, mistä ilmiö johtuu ja kuinka itse voi omalla toiminnallaan olla kuormittamatta järviä lisää, syvenee monen retkeilijän ymmärrys luonnon tasapainon tärkeydestä.

Kai Pihlström lähti nuorena miehenä maailmalle ja elätti itseään musiikilla soittaen kadulla ja ravintoloissa ruokapalkalla mm. Singaporessa ja Australiassa ja Saksassa. Parinkymmenen vuoden jälkeen Pohjolan kasvatti alkoi kaivata ikuisesta kesästä takaisin karumpiin ilmasto-olosuhteisiin ja palasi Suomeen. Pihlström oli saanut kiinnostuksen luontoon ja varsinkin kalastukseen jo lapsuudessaan. Perheen äiti oli Suomen pilkkimestari. Kaikuva on perustettu vuonna 1993. Yritys tarjoaa luontoaktiiviteetteja - kalastusmatkoja, melontaretkiä, luontoretkeä, valokuvaussafareita - sekä majoitus- ja cateringpalveluja.

Kaikuva Oy
kaikuva@kaikuva.fi
www.kaikuva.fi
Kaislammentie 65, 02880 Veikkola

toimintasuunnitelma kaudelle 2018

- PoTeHu 2018 Sanomien teema on ”Järviluonto ja matkailu”
- Osallistutaan LUVY:n koordinoimaan hankkeeseen ”Siuntionjoen vesistöjen tila ja kunnostustarpeet”
- Selvitetään mahdollisuus entisöidä Hulttilanjoen Linnalahteen laskevan uoma
- Toteutetaan Pitkäniitun kosteikon toiminnan ja maisemoinnin seuranta
- Nuotataan kaikki kolme järveä

<i>varsinainen toiminta</i>	A 2013	A 2014	A 2015	A 2016	A 2017	B 2018
Varsinaisen toiminnan tuotot						
Jäsenmaksut	2 050,00	2 380,00	2 175,00	2 250,00	2 300,00	2 200,00
Mainostuotot	5 250,00	3 615,00	4 352,50	3 230,00	3 090,00	3 000,00
Myynti markkinoilla	120,00					
Kaislaleikkuri	150,00	80,00	20,00	20,00	20,00	20,00
Varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä	7 570,00	6 075,00	6 547,50	5 500,00	5 410,00	5 220,00
Varsinaisen toiminnan kulut						
Jäsenmaksu	65,00	85,00	65,00	85,00	66,00	85,00
Nuottaus		5 658,39	1 091,20	1 180,52	1 153,00	2 500,00
Vedenlaatumittaus	1 304,40	620,00	2 255,21			
PoTeHu Sanomat	1 492,66	1 580,40	2 050,60	2 141,69	1 779,52	2 000,00
Muu tiedotustoiminta			184,76	184,76		185,00
Hallintokulut	583,35	578,12	283,14	262,79	330,54	300,00
Pankkikulut	64,68	92,64	69,95	86,43	70,59	90,00
Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä	3 510,09	8 614,55	5 999,86	3 941,19	3 399,85	5 160,00
Poistot/koneet ja kalusto	750,00	857,60				
Varsinaisen toiminnan tulos	3 309,91	-3 397,15	547,64	1 558,81	2 010,15	60,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	8,31	0,45				
Rahoitustulos	3 318,22	-3 396,70	547,64	1 558,81	2 010,15	60,00
Muut tuotot ja kulut						
Lahjoitukset	1 290,20	525,00	755,00	196,80	387,99	100,00
Avustukset	1 500,00	4 333,11	3 500,00		4 500,00	2 000,00
Muut tuotot		3 500,00				
Muut kulut						
Muut tuotot ja kulut yhteensä	2 790,20	8 358,11	4 255,00	196,80	4 887,99	2 100,00
Tilikauden tulos ./ Investointiluontoiset	6 108,42	4 961,41	4 802,64	1 755,61	6 898,14	2 160,00

toimintakertomus 2017

hallinto

Vihdin Poikkipuolalaisen, Tervalammen ja Huhmarijärven vesiensuojeluyhdistys rekisteröitiin 22.8.1997. Kulunut tilikausi oli siis yhdistyksen 20. toimintavuosi.

Yhdistyksen tarkoitus on edistää vesiensuojelua, muuta luonnonsuojelua ja maisemanhoitoa toiminta-alueellaan kokoamalla tietoa kyseisten järvien tilasta, siihen vaikuttavista tekijöistä, vaikuttamalla maan- ja vedenkäyttö-suunnitelmiin ja -hankkeisiin, tekemällä esityksiä ja tiedottamalla toiminnastaan ja vireillä olevista hankkeista. Yhdistys rahoittaa toimintansa jäsenmaksuilla, avustuksilla ja jäsenlehden mainostuotoilla. Jäsenrekisterin mukaan yhdistyksellä oli vuodenvaihteessa 87 jäsentä (viime aikoina aktiiviset), joista 82 maksoi jäsenmaksun vuonna 2017.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 13.5.2017 Sampolessa Tervalammella. Vuosikokouksen valitsemina johtokunnan jäseninä ovat tilikaudella toimineet Ari Kokko, Pekka Korhonen, Matti Kruus, Jorma Luhtasela, Pete Pihko, Ritva Sallmén, Carita Sommar ja Auvo Suomalainen. Järjestäytymiskokouksessaan johtokunta valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Pete Pihkon, varapuheenjohtajaksi Matti Kruusin, sihteeriksi Ritva Sallménin ja taloudenhoitajaksi Jorma Luhtaselan. Johtokunta kokoontui kertomusvuonna kuusi kertaa.

Yhdistyksen kirjanpidon on hoitanut Jouko Helomaa ja toiminnantarkastajina ovat toimineet Matti Kilpelläinen ja Paavo Pentikäinen ja varatoiminnantarkastajina Ritva Niemi ja Paavo Jokinen.

toiminta

Vuoden 2017 toimintasuunnitelman pääkohdat olivat Pitkäniitun kosteikon maisemointi, Poikkipuolalaisen nuottaami-nen, vaihtoehtoisen suunnitelman laatiminen Katinhännän kosteikolle, veden laadun tarkkailu ja Poikkipuolalaisen alivedenkorkeuden nostamisen edellytysten jatkoselvittely sekä PoTeHu 2017 Sanomien julkaisu.

PoTeHu:n pitkään suunniteltu ensimmäinen kosteikko valmistui elokuussa 2016 Pitkäniittuun Ojakkalaan Hulttilantien varrelle. Kosteikon koko on 1,1 ha eli se on pinta-alaltaan suuri. Sen valuma-alue kattaa kaikkiaan 65 hehtaaria. Toukokuun 11. päivänä Pitkäniitun kosteikolle kokoontui iloinen joukko Ojakkalan koulun viidesluokkalaisia valmiina istuttamaan runsain mitoin erilaisia vesikasveja, puita ja pensaita kosteikon ympärille. Tapahtumapäivä sai paljon julkisuutta lehdistön välityksellä ja sillä nostettiin ympäristötietoisuutta lasten ja perheiden parissa.

VAPO:n tytäryhtiö Clean Waters Oy laati kevään ja alkukesän kuluessa vaihtoehtoisen suunnitelman

Katinhännän turvesuon kosteikolle. Wärtsilä maanomistajana osallistui selvityksen kustannuksiin, mutta ei kuitenkaan sitoutunut hankkeen jatkorahoitukseen. Tähän selvitystyöhön, samoin kuin Pitkäniitun kosteikon maisemoitiin, saatiin jälleen avustusta ELY-keskukselta.

Nykyisen suunnitelman mukaan veden mittauksia tehdään kaikissa PoTeHun järvissä joka toinen vuosi sekä talvella että kesällä ELYn sekä LUVYn työnjaolla. Vuosi 2017 oli mittausvuosi ja ELY teki mittaukset järvissämme helmikuussa ja syyskuussa 2017. Esitämme mittaustulokset vuoden 2018 PoTeHu Sanomissa, missä myös pohdimme tulosten merkitystä. Tervalampi ja Huhmari nuotattiin 9-10. lokakuuta. Tervalammen saalis oli 600 kg ja Huhmarin 300 kg. Lämmin syyskuu todennäköisesti vaikutti alhaisiin saalis-määriin; kalat eivät olleet vielä parveutuneet. Johtokunta kiittää Jomiset Oy:tä sekä PoTeHun vapaaehtoisia jälleen kerran hyvin hoidetusta työstä. Entiseen tapaan nuotaukseen saatiin tuki ELY-keskukselta.

Vuosikokousesitelmänä kuultiin Tapio Salmisen (Saloy) selostus fosforin hallinnan 5 eri menetelmästä. Hannu Rahikainen Vesä ry:stä kertoi kokemuksia Enäjärveen virtaavaan joenuomaan asennetusta SALOY:n kehittämästä ja kemikaaleilla toimivasta fosforinpoistomenetelmästä.

Johtokunnalla oli tarkoitus keskustella Vihdin kunnan ympäristöpäällikön kanssa vesiensuojeluun liittyvistä asioista, kuten Hulttilanjoen entisöinnistä ja Poikkipuolalaisen vedenpinnan nostosta. Tapaaminen siirtyi kuitenkin vuoden 2018 puolelle ympäristöpäällikön vaihdoksen takia.

Yhdistyksen kaislaleikkuria vuokrattiin kerran kesän aikana. Leikkurin varastoisesta on huolehtinut johtokunnan jäsen Auvo Suomalainen.

PoTeHu Sanomat julkaistiin kuudennen kerran ja jaettiin kaikkiin yhdistyksen toiminta-alueella oleviin kotitalouksiin talkootyönä sekä toimitettiin kaikille yhteistyötaidoille. Lehden teemana oli "Järvien tarinaa". Jatkuva heikosta taloustilanteesta huolimatta lehden kannatusilmoittajat pysyivät uskollisina. Lehden painosmäärä laskettiin 800 kappaleeseen.

Yhdistyksen nettisivut löytyvät osoitteesta www.potehu.fi. Yhdistyksellä on myös oma Facebook-sivu ja viestejä yhdistykselle voi lähettää myös Tervalammen kyläyhdistyksen kotisivuilta.

tulos ja tilinpäätös

Yhdistyksen keräämät jäsenmaksut nousivat tilikaudella 2.300 euroon verrattuna 2.250 euroon edellisvuonna. Yhdistys sai lahjoituksia jäseniltä ja yhteistoiminta-

tahoilta yhteensä 387,99 (ed. vuosi 196,80) euroa. PoTeHu Sanomien mainostuotot nousivat 3.090 euroon (ed.vuosi 3.230) ja lehden nettotulos oli 1.310,48 euroa (ed. vuosi 1.088,31).

Suurimmat kustannuserät vuonna 2016 aiheutuivat PoTeHu Sanomien tuottamisesta €1.779,52 (ed.vuosi € 2.161,49), yhdistyksen osuudesta nuottauskustannuksiin €1.153,20 (ed. vuosi €1.180,52).

Vuoden vaihteessa yhdistyksen pankkitileillä oli €16.934,84 (ed. vuosi €11.100,73).

Tilinpäätös vuodelta 2017 osoittaa ylijäämää €5.903,10 (ed. vuosi €10.527,92 alijäämää), jonka johtokunta esittää kirjattavaksi yhdistyksen omaa pääomaa hyvittäen, minkä jälkeen yhdistyksen oma pääoma nousee €16.934,84 euroon (ed. vuosi €11.031,77).

PoTeHu ry
Johtokunta

tuloslaskelma

		1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2016
Tuotot	Jäsenmaksut	2.300,00	2.250,00
	Lahjoitukset	387,99	196,80
	PoTeHu-Sanomat	3.090,00	3.230,00
	Muut tuotot	9.122,19	11.763,95
	Korkotuotot	-	-
		14.900,18	17.440,75
Toiminnan kulut	PoTeHu-Sanomat	1.779,52	2.141,69
	Vesitutkimukset	-	-
	Kosteikon rakennus	1.257,23	24.027,48
	Nuottaus	1.153,20	1.180,52
	KH kosteikon suunun.	4.340,00	
	Muut kulut	467,13	618,98
		8.997,08	27.968,67
TILIKAUDEN TULOS		5.903,10	-10.527,92

tase

		31.12.2017	31.12.2016
Vastaavaa	Pankkitili	16.934,84	11.100,73
	Siirtosaamiset		
Vastaavaa yhteensä		16.934,84	11.100,73
Vastattavaa	Siirto/ostovelka		68,99
	Oma pääoma 1.1.	11.031,74	21.559,66
	Tilikauden tulos	-5.903,10	-10.527,92
	Oma pääoma 31.12.	16.934,84	11.031,74
Vastattavaa yhteensä		16.934,84	11.100,73

potehun kaislaleikkuri vuokrattavaksi leikkuutöihin

Potehu:n kaislaleikkurin vuokraus- ja käyttöehdot

PoTeHu ry on hankkinut EU-tuella kaislaleikkurin Poikkipuolalaisen, Tervalammen ja Huhmarjärven ranta-asukkaiden käyttöön. Näissä käyttöehdoissa selostetaan niitä sääntöjä, oikeuksia ja vastuita, jotka kaislaleikkurin vuokraamisessa noudatetaan.

1. Vuokraustoimintaa hoitavat Ritva Sallmén ja Auvo Suomalainen. Yhteystiedot: Ritva.Sallmen@gmail.com tai puhelin 0505321775. Vuokrahinta maksetaan PoTeHu ry:lle pankkisiirrolla.
2. PoTeHu ry:llä ei ole minkäänlaisia vastuu- yms vakuutuksia, joten laitteen käyttö tapahtuu täysin vuokraajan omalla vastuulla.
3. Ennen laitteen käyttöönottoa vuokraajan edellytetään tutustuvan huolellisesti laitteen käyttöohjeisiin. Laite on palautettava Auvo Suomalaiselle siinä kunnossa kuin se oli vuokrattaessa. Mikäli laite rikkoutuu tai vahingoittuu, on vuokraajan korjattava se omalla kustannuksellaan. Laitteen palauttamisen viivästyttämisestä ja vahingoittumisesta on välittömästi ilmoitettava Auvo Suomalaiselle.
4. Kaislaleikkuri on tarkoitettu vain omien mökkirantojen puhdistamiseen järvikasvillisuudesta viihtyisyyden ja rantojen virkistyskäytettävyyden lisäämiseksi. Suurempien alueiden kuten jokisuistojen tai suurien kasvillisuusalueiden raivaaminen vaatii viranomaisluvan, joten tällaiseen tarkoitukseen kaislaleikkuria ei saa käyttää.
5. Leikkaus tapahtuu 90 asteen kulmassa. Kaislaniput tulee poistaa järvestä, jotteivät nämä juurru uudelleen tai mädätessään pilaa vettä. Leikkuria ei tule jättää veneeseen rannalla niin, että leikkuri on matalassa vedessä. Tämä vaarantaa hiekan joutumisen kampiakseliin. CRC tai öljyvoitelu käytön jälkeen puhdistuksen yhteydessä on suositeltavaa. Lisäohjeita leikkaamiseen löytyy sivulta <http://www.kaislaleikkuri.net/yritystiedot.html>.
6. PoTeHu ry:n johtokunnan päättämät vuokraushinnat ovat seuraavat:
 - a. PoTeHu ry:n jäsenille €20,00 päivältä.
 - b. Ulkopuolisille henkilöille, jotka eivät ole PoTeHu ry:n jäseniä, €40,00 päivä + €200 panttina, joka palautetaan, kun laite palautetaan moitteettomassa kunnossa Auvo Suomalaiselle. Ulkopuoliset voivat vuokrata laitetta, mikäli PoTeHu ry:n jäsen ei ole sitä varannut käyttöönsä.

PoTeHu ry
Johtokunta

